

aan Christine Vroom, Gemeente Haarlem
van Geer Schakel
referentie 2023-02 RP 01.4a
datum 27 maart 2023
pagina 1 van 5

2nd opinion filmbezoekprognose uitbreiding de Schuur - SAMENVATTING

Inhoud	pagina
1. Achtergrond en vragen aan Leisure Advies	1
2. Samenvattende risicoanalyse	2
3. Conclusies	5

1. Achtergrond en vragen aan Leisure Advies

De laatste jaren is het filmstoelenaanbod in Haarlem sterk veranderd. Eind 2020 opende Kinopolis in Schalkwijk (940 stoelen, 6 zalen) en begin 2022 kwamen er ruim 600 stoelen en 6 zalen bij in de Filmkoepel. Mede vanwege de komst van Kinopolis en de Filmkoepel heeft Pathé Haarlem in 2022 hun stoelen vervangen door luxe relax seats en het totale aantal stoelen met bijna 500 verminderd, van circa 1.280 naar circa 780.

Tijdens twee jaar Covid-beperkingen is het filmbezoek aan de Schuur drastisch teruggelopen. Momenteel zet de komst van de Filmkoepel het filmbezoek aan de Schuur onder druk. Daarom heeft de Schuur plannen om het aantal filmzalen en -stoelen uit te breiden. Voor de uitbreiding is financiële steun van de gemeente nodig.

Om te besluiten over de aanvraag van de Schuur heeft de gemeente Haarlem de volgende vragen gesteld met betrekking tot het uitbreidingsplan van de Schuur:

1. De gemeente wil graag een **check** op de 'wetmatigheid' dat **meer zalen automatisch meer publiek betekent**.
2. Meer specifiek wil de gemeente een **second opinion** op de het (globale) realiteitsgehalte van de **prognose van het aantal filmbezoeken** na de uitbreiding van de Schuur.
3. De gemeente is benieuwd of er mogelijk nog **ruimte is voor prijsverhoging** van filmtickets om zodoende meer eigen inkomsten te kunnen genereren.
4. Tenslotte wil de gemeente een **globaal oordeel** over de aannames die ten grondslag liggen aan de businesscase m.b.t. de **exploitatie** van de filmvertoningen in de Schuur na uitbreiding. Lijken deze aannames valide of zijn er redenen om daarover te twijfelen.

Deze notitie betreft een samenvatting van de bevindingen uit de meer uitgebreide notitie.

2. Samenvattende analyse

In de matrix hieronder en op de volgende pagina's wordt samengevat hoe wij de door ons onder de loep genomen aspecten uit de businesscase van de Schuur beoordelen. In de daaropvolgende paragraaf 3 verwoorden we de overall conclusies.

	Onderwerp	Beoordeling
Vraag 1	Check 'wetmatigheid': betekent meer zalen automatisch meer bezoek?	Dat klopt. Uit landelijke ontwikkelingen blijkt in Nederland het filmbezoek sterker gestegen is dan het aantal stoelen. De stoelbezetting is dus toegenomen, met name door toename van het aantal zalen waardoor er veel meer keuze was en is voor de bezoeker. Nieuw aanbod stimuleert de vraag.
Vraag 2	Prognose filmbezoek	
Issue 1	Is er sprake van marktherstel na corona?	In 2022 was er nog terughoudendheid bij bezoekers, maar in 2023 lijkt het filmbezoek – met name bij de filmtheaters – zich te herstellen tot het niveau van voor corona.
Issue 2	Behoudt de Schuur het 'oude' bezoekeniveau ondanks de komst van de Filmkoepel (en los van de geplande uitbreiding)?	In de eerste 10 weken van 2023 bleef het filmbezoek in de Schuur -/- 32% achter bij 2018/19. Bij een benchmark steeg dat +8% in dezelfde periode. De Filmkoepel zal – los van de zalenuitbreiding van de Schuur – een blijvend negatief effect hebben op de Schuur. De Schuur raamt 127.000 bezoeken in 2026 in de <u>bestaande</u> filmzalen. Dat is -/- 16% minder dan de 151.000 in 2018/'19. Wij denken dat het verder zal achterblijven (-/- 25 à 35% = 98 à 113.000 bezoeken; nog steeds een zeer hoge bezetting van 530 à 610 bezoeken per stoel per jaar).
Issue 3	Is er dan nog (voldoende) groeipotentie voor <u>nieuwe</u> stoelen in de Schuur?	Tot 2020 lag de dichtheid aan filmtheaterstoelen in Haarlem op de helft tot 1/3 van benchmarks. Na de komst van de Filmkoepel is Haarlem daar bijna 50% boven komen liggen en na uitbreiding van de Schuur wordt dat 65% meer. Van een ruime achterstand gaat Haarlem naar een flinke voorsprong qua aanbod van filmtheaterstoelen. De Schuur raamt 56-60.000 bezoeken in de <u>nieuwe</u> filmzalen. De 100 nieuwe stoelen zullen zeker voor extra bezoek zorgen, maar we betwijfelen , o.a. gezien het toekomstige hoge aantal filmstoelen in Haarlem (t.o.v. benchmarks) of dat er 56-60.000 zullen zijn (een stoelbezetting van 560-600). Een bezoekaantal van 35 à 40.000 zou al uitstekend zijn.
Issue 4	Wat zijn lange termijn	Deze zijn onzeker. Enerzijds stagneert de groei van afgelopen decennia omdat de modernisering van de bioscoopsector min of meer 'voltooid' is. Ook kunnen

	verwachtingen filmbezoek?	streamingdiensten live filmbezoek bedreigen. Anderzijds blijft er behoefte aan live entertainment en onderscheidt live filmbezoek zich qua beleving in positieve van online film kijken.
Aspecten met mogelijk een positieve invloed		In 2018/2019 had Haarlem, volgens cijfers van Cineville, het hoogste aantal Cineville-pashouders per beschikbare arthouse-stoel (2,5 x het landelijk gemiddelde), wat indiceert dat het Haarlemse publiek buitengewoon geïnteresseerd is in arthouse films .
		In Rotterdam herstelde het bezoek aan filmtheater LantarenVenster zich binnen twee jaar na de komst in 2016 van onafhankelijk filmtheater KINO. De marktverhoudingen in Rotterdam wijken echter nogal af van die in Haarlem, dus het is niet zeker of dit effect zich in dezelfde mate zal voordoen in Haarlem .
		Er komt meer ruimte voor activiteiten zoals sprekers, debatten, thema-events, etc. Deze vinden echter ook nu al plaats in de Schuur. De verhouding tussen film en bijkomende (extra) activiteiten zal daarom in de toekomstige situatie niet wezenlijk veranderen .
		Door meer zalen kunnen commercieel aantrekkelijke filmtitels meer en langer worden geprogrammeerd in de Schuur, wat een gunstige invloed op de stoelbezetting kan hebben.
		De horeca in de Schuur is recent inbesteed. Er zijn ambities om deze aantrekkelijker te maken, wat zou kunnen leiden tot extra filmbezoek .
		De bevolking van Haarlem groeit met 11% tot 2030. Uitgaande van gelijkblijvende animo kan dit zorgen voor een autonome groei van het filmbezoek met 11%.
Conclusie prognose filmbezoek		Kijkend naar de issues/analyses hiervoor, is het niet te verwachten dat de Schuur na uitbreiding de door hen geraamde 186-190.000 filmbezoeken zal trekken. Een bezoekaantal ergens tussen 135.000 en 150.000 zou in onze ogen mogelijk zijn, wat nog steeds een erg hoge stoelbezetting in de Schuur betekent van circa 475 tot 525 bezoeken per stoel per jaar.
Vraag 3	Kunnen de ticket-prijzen omhoog?	Het prijnsbeleid is nu al goed . Er wordt op dit moment al een hoge gemiddelde entree-opbrengst gerealiseerd. Verhoging van filmticketprijzen ligt niet voor de hand (en zou bovendien het bezoek negatief kunnen beïnvloeden).
Vraag 4	Exploitatie film	
	Gemiddelde recette per filmbezoeker	Met € 9,70 veilig begroot.

	Omzet ticketing film	Waarschijnlijk te hoog gezien onze twijfels met betrekking tot het begrote aantal filmbezoeken.
	Kosten inhuur films	Met 43% veilig begroot.
	Gemiddelde besteding horeca per bezoeker	Een gemiddelde opbrengst van € 3,76 na uitbreiding wordt haalbaar geacht (hierin zit horeca-opbrengst uit zalenverhuur inbegrepen).
	Omzet horeca totaal	Waarschijnlijk te hoog gezien onze twijfels met betrekking tot het begrote aantal filmbezoeken.
	Kosten inkoop horeca	Met 39% veilig begroot.
	Overige aan film gerelateerde exploitatiekosten	Niet te beoordelen aangezien er teveel verwevenheid is met de kosten voor andere activiteiten, met name toneel.

Disclaimer

Bij alle beoordelingen is uitgegaan van de huidige kennis en marktomstandigheden. Geen rekening is gehouden met onvoorziene ontwikkelingen zoals pandemieën, oorlogen of economische crises.

3. Conclusies

De uitkomsten van de matrix leiden voor ons tot de volgende **overall conclusies**:

1. In de Schuur werden (pre-corona) hoge filmbezoekaantallen gerealiseerd, met een uitstekende stoelbezetting als resultaat. Er was dan ook marktruimte voor meer filmtheaterzalen en -stoelen in Haarlem. (Groten)deels is die ruimte inmiddels ingevuld door de komst van de Filmkoepel.
2. Ten opzichte van andere filmtheaters in het land had en heeft de Schuur erg weinig filmzalen, met als gevolg flinke beperkingen in de programmering. Meer zalen komt dan ook de filmprogrammering in de Schuur, en daarmee het culturele filmaanbod in Haarlem, ten goede. Het biedt de Schuur de mogelijkheid meer interessante/bijzondere arthouse filmtitels te programmeren, titels die niet of minder snel in de Filmkoepel zullen worden vertoond aangezien zij zich geen verlieslijdende exploitatie kunnen permitteren.
3. De toename van het aantal films en aan film gerelateerde activiteiten (debatten, sprekers, thema-events, etc.) zorgt ervoor dat de Schuur hét arthouse filmcentrum van de Haarlemse regio kan blijven.
4. Er zal dan ook in de Schuur nog steeds een uitstekende stoelbezetting mogelijk zijn – ruim boven het gemiddelde van andere filmtheaters in Nederland – mede vanwege de sterke positie die de Schuur heeft weten op te bouwen en de bovengemiddelde interesse in Haarlem voor arthouse programmering. Maar het door de Schuur geraamde filmbezoek van 186.000 tot 190.000 na uitbreiding is in onze ogen te optimistisch.
5. Wij denken eerder aan een aantal van 135 à 150.000 filmbezoeken op jaarbasis. Dat betekent dat – door de uitbreiding – het aantal filmbezoeken het niveau van pre-corona kan benaderen, wat zonder de uitbreiding niet mogelijk zal zijn.
6. Aanbevolen wordt de businesscase bij te stellen tot een realistischer niveau wat betreft het filmbezoek en vooral in te zetten op de inhoudelijke culturele meerwaarde die de extra zalen bieden (wat in de businesscase van Blueyard overigens ook al wordt gedaan).
7. Eventueel kan worden nagedacht over een wat andere invulling van de tweede nieuwe zaal (naast de multifunctionele zaal), waarmee de Schuur zich qua voorziening beter kan onderscheiden van de Filmkoepel. Wellicht kan zelfs het gebruik van *recliner* stoelen worden overwogen?